

matskim obnavljanjem života poput restauracije grčke vase u muzeju, mazohističko lepljenje svakog pa i najmanjeg delića, Somosa kao da je glasom i mlataranjem rukama pokušavao da slepi delice vazduha, da stvori nevidljivu vazu, njegove ruke skretale su i protiv volje Moranovu pažnju na staticu, belo praistorijsko telo isprljano insektima, sačinjeno u nedokućivim okolnostima, od strane nekog nedokućivo dalekog, hiljadu i više godina unazad, u dalekoj uskovitljanoj prošlosti životinjske krvločnosti i mutacija flore sa svakom plimom i osekom, doba marljivih i bestidnih obreda da bi se umilostivili bogovi, bezizražajno slepo lice na kojem samo linija nosa ublažava nepodnošljivu napetost, jedva naznačene grudi, polni trougao i ruke na stomaku, idol začetka prvog uzasa u obredima posvećenja, idol kamenih baklje na žrtvenim oltarima brežuljaka. Stvarno je bilo za poverovati da je počeo da ludi, kao da to što je bio arheolog nije već bilo dovoljno.

— Molim te — reče Moran — zar ipak ne možeš malo da se potradiš pa da mi objasniš —

osim toga užasno sam žedan. Popimo nešto, mogao bi da idem po...

— Whisky ti je ovde — reče Somosa i ostavi statuu. — Ja neću piti, moram postiti pre žrtvovanja.

— Šteta — reče Moran i potraži bocu. — Baš ne volim da pijem sam. A o kakvom to žrtvovanju govorиш?

Napuni čašu do vrha.

— O žrtvovanju ujedinjenja, da se izrazim tvojim rečima. Zar ih ne čuješ? Dvostruka flauta, kao ona koju smo videli u muzeju u Atini.

Zvuk života s jedne strane, zvuk razdora s druge. I razdor predstavlja život za Hagesu, a kad se izvrši žrtvovanje svirač flauta će prestati da budaju u desnu stranu i čuće se samo zviždak novog života koji se napaja prolivenom krvi. I flautisti će napuniti usta krvljiv i dunuti je kroz levu flautu a ja ču njeno lice namazati krvljiv, vidiš ovako i pojaviće se oči i usta.

Ostavi se gluposti — reče Moran i otpi dobar gutlijaj. — Krv može samo škoditi našoj lutkici od mramora. Ovde je stvarno pretoplo.

Nago telo izide iz osvetljenog kruga. Skriven u tami jednog čoška Moran natrapa na vlažne krpe i shvati da ne može dalje. Vide kačko se podiže sekira i skoci kao što ga je učio agashi u gimnastičkoj dvorani Place des Terres. Somosa primi udarac nogom u bedro i udarac nishi u levu stranu vrata. Sekira pada u stranu, suviše daleko i Moran odbi elastično trup koji se bacio na njega te ga ščepa za ručni zglob. Od Somose je ostao samo prigušen i zapanjani krik kad mu se oštrica sekire zarila u srednje čela.

Pre no što ga je ponovo pogledao Moran je povraćao po prljavim krpama. Osećao se nadutim pa mu je posle povraćanja bilo lakše. Podigao je čašu i ispiš whisky do kraja, pomislio je kako će Tereza stići svakog momenta i da bi trebao učiniti nešto, obavestiti policiju, objasniti. Dok je vukao Somosino telo pod svetlo reflektora pomislio je kako neće biti teško predstaviti sve kao čin samoodbrane. Ako se ima u vidu Somosina ekscentričnost, usamljen

U TAMU, U POTOP

Ka stremljenju polećem
izvorskog mlaza,
u naletu — pastrmka —
stizem u — božje krilo, —
na visoravan tvoju,
nad peščaru trošnu,
u vadušnu svilu,
savladavši

sve vodene hajke,
ni životom moj ne teče
po zakonu vlastitom;
u kapi makar još
iznad mermara lebdim
razbijene snage
na more i na košmare

Nad grlom sveta munja,
čini mi se smrt ce,
i ništa se neće zbiti,
i Ništa neće biti.
srebrasta magla
namere mog čina
zalaskom sunca
u prašinu pada,
osvećujem se sama
u zrnevlu rta,
pre vremena
i trajna kao protok
i vična smisl
koji još od vrtu
spreman je da preraste
u tamu, u potop.

u tamu, u potop

ištvani besedeš

ONOG UTOPLJENOG

U jednoj utrobi
sretoch / udaljen
na stoletnom putu
Vincent Van Gogh
Hirurg je Bog,
s britvom u ruci,
takne li se
tamo — tame protiv, —
žuta
valjda pruga savija se
oko kontura masnih,
oblačnih, strasnih
priobala krasnih
oko dodira golog
potkošulja vražnjih,
praznine u plućima,
oko praznine samog
od polena krutog
onog utopljenog

KA POLJUPCU KAD PODIGNETE

Dži se u veri da dobitice,
a od gore — svi sagore
unutar panorame krova, — dotači
ne da se ponor otežao plodom,
kao dete nogama što klati
ka poljupcu kad podignite.

JEDVA ZAJEDNO

Protiv dečjeg straha noći su uperena svetla,
duša uveličava jezom hrappa životinjska tela,
od plave crne nastaje glečera bela,
životno stopljena tela u jednom obostrana želja.

Na jugu oblaci kad još besmo,
mogli smo dotaći njihove ledene pore,
čak smo na davnom nebū u jednom bili jedno,
i jed jedno je da sada smo jedva zajedno.

GLAVA PRSTA

Budi se na tren a da je nesvesna,
češer na grani, dolina se tresa;
posegnes za minulim podnevnim snom,
ne bi li postao žrtvom.

Zamišljena daljom ovde je lebdela,
na znak prozora, na ledu namamljena,
i oštircu kandže dodirom trgla,
odbila je glava prsta.

Prepev: autor i Natalija Dudas

Na kraju krajeva, jedino što znam je da si ovih nekoliko meseci pravio kopije a pre dve noći...

— Sve je tako jednostavno — reče Somosa. — Uvek sam osećao da se dodir sa onim drugim nikada nije prekidao. Bilo je potrebno vratiti se pet hiljada godina unazad putevima koji su bili pogrešni. Čudno je da su upravo naši preci skrivili tu grešku. I to ti je sve.

Jednom rukom podigao je idol i nežno ga spustio na grudi i stomak. Drugom je milovao vrat i nepostojeća usta statue, priču o loru u zadnjem pećinu, o ukrocenim jelenima, o imenu koje će se tek izreći, o kruženjima plave masti, o igri dvostruhih reka, detinjstvu u Potoku, o putu do istočnih brana i zlokobilnih, mračnih uzvisina. Pitao se da li bi u trenutku Somosine neapažnje uspeo da telefonira Tereziji i da joj kaže da povede doktora Vernoja. Ali Tereza je verovatno već krenula a na rubu provalije mukao je Multiple dok je voda zelenih sekao krivi rog i pružao ga vodi onih koji su čuvali so da bi obnovio ugovor sa hagesom.

— Čuj, mislim da je dosta — reče Moran, podiže se i krenu. — Sve same izmišljotine;

Somosa skide bluzu lagano kao da okleva. Kad je video kako otkopčava pantalone Moran zažališi što mu je dozvolio da se uzbudi, da ispoljji svoje ludilo. Mršav i crn Somosa se pojavit pod svetлом reflektora potpuno nag i zagledan u neku neodređenu tačku. Iz poluotvorenih usta procurila je pljuvačka i Moran spuštajući nagnuto čašu na pod, proračuna da će morati nekako da ga prevari ako misli da stigne do vrata. Ni sam nije znao odakle se odjednom stvorila kamena sekira u Somosinoj ruci. Shvatio je.

— Mogao sam pretpostaviti — reče, povlačeći se lagano. — Ugovor sa Hagesom, zar ne? A krv će joj pokloniti siroti Moran, je li tako?

Ine gledajući ga, Somosa je počeo da se približava kao po unapred iscrtanom polukrugu.

— Ako si stvarno odlučio da me ubiješ — kriknu Moran povlačeći se dublje u tamu — čemu onda ova, *mise en scène?* obojica vrlo dobro znamo da je to zbog Tereze. Samo čemu kad te ona nikad nije volela niti će te voleti?

život, vidljivi znaci ludila. Nagnu se i zamoci ruke u krv koja je tekla po licu i kosi mrtvaca, istovremeno zapazi da sat na ruci pokazuje sedam i četrdeset. Tereza sigurno neće kasniti, najbolje bi bilo izići, sačekati je u vrtu ili na ulici, sprečiti je da vidi idola sa licem po kojem su teklji mlačevi krv, klizili po vratu, razdvajali se na grudima i ponovo se sastajali na nežnom polnom trouglu da bi se izgubili medu bedrima. Sekira je bila duboko zarivena u glavu žrtvovanog i Moran je podiže lepljivim rukama odmeravajući težinu. Prisloni leš na stub, onjuši vazduh i pride vratima. Najbolje bi bilo da ih otvori kako bi Rereza mogla da uđe. Nasloni sekuru na vrata i poče da se svlači jer je bilo pretoplo i vazduh je bio težak, zgušnut. Bio je potpuno nag kad je čuo zvuk taksija i Terzin glas koji je nadjačao flaute; ugasio je svetlo i sa sekicom u ruci čekao iza vrata, blago dotičući oštricu sekire i misleći kako je Tereza bolesno tačna.

Sa španskog: Dragana Nikolić